

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyně Mgr. Jarmilou Úředníčkovou v právní věci

žalobkyně: PhDr. B. M.
proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
sídlem 225 08 Praha 5, Křížová 25

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 11. 2020,
ve věci starobního důchodu,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou v zákonné lhůtě se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 10. 11. 2020, č. j. X, kterým byly zamítnuty její námitky proti rozhodnutí ČSSZ ze dne 25. 9. 2020 č. j. X, kterým byla zamítnuta žádost žalobkyně o zvýšení starobního důchodu.
2. Žalobkyně namítala, že žalovaná nesprávně a k její škodě, posoudila zhodnocení jejího starobního důchodu tím, že aplikovala § 4 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, přičemž ona po vzniku nároku o důchod nepožádala a důchod nepobírala. Její samostatná činnost zůstala tzv. hlavní s povinností platit sociální pojištění bez ohledu na ztrátu v podnikání. Tento režim trval celý rok 2014, 2015 a dále až do října 2016, kdy ji výdaje na sociální pojištění při jinak nulovém příjmu dostávaly na dno, a kdy ztratila šanci se do své léta vykonávané profese vrátit. 19. 10. 2016 proto požádala o důchod. Datum přiznání důchodu 5. 12. 2016. Zálohy na sociální pojištění za rok 2016 (celkem 11) jí byly 10. 2. 2017 vráceny. Samostatná činnost za tento rok byla zpětně změněna na vedlejší. Důchod za období od února 2014 jí byl odeslán na účet 5. 12. 2016. Časem došlo k tomu, že jí za období únor 2014 až únor 2015 bylo k důchodu připočítáno 0,4 % výpočtového základu, za rok 2015 nic, protože jí ČSSZ sdělila, že tím, že vrátila všechny platby sociálního pojištění za rok 2016, jí pochyběl měsíc pojištění. Od tohoto sdělení začala žalovanou žádat o nějaké řešení, které by kompenzovalo její pocit, že ji stát okradl. Žalobkyně v žalobě citovala § 34 odst. 2 a § 34 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění a konstatovala, že rozdíl ve zhodnocení starobního důchodu v obou těchto případech je markantní, což je velmi pravděpodobně odrazem zájmu zákonodárce o to, aby lidé odsouvali čerpání důchodu na co nejpozdější dobu. ČSSZ trvá na tom, že pro zhodnocení jejího starobního důchodu je relevantní § 34 odst. 4, i když po vzniku nároku o důchod nepožádala a důchod nepobírala. Žalobkyně uvedla, že podle svérázného názoru ČSSZ nemá odložení žádosti o důchod, a tedy odložení pobírání důchodu po vzniku na jeho nárok ve vztahu k zhodnocení starobního důchodu žádný význam. Zhodnocení jejího starobního důchodu podle § 34 odst. 2 brání podle žalované skutečnost, že důchod byl za roky samostatné (výdělečné) činnosti vyplacen. Podle ČSSZ tak zákon v § 34 odst. 2 vyžaduje, aby se člověk po zhodnocení důchodu o desítky korun vzdal výplaty důchodu za předmětné roky o desítky tisíc. Tedy ve stylu „nechci slevu (zhodnocení) zadarmo“. Jde o totální nesmysl, který zákon neobsahuje ani náznakem. Zákon je pouze o odložení důchodu za současného vykonávání výdělečné činnosti. Tato zcestnost funguje v ČSSZ jako interní direktiva. Je naprosto nepřijatelné, aby ČSSZ podřizovala svou práci vlastním „zákonům“. A vzbuzuje to důvodné pochybnosti o korektnosti výpočtů penzí vůbec.
3. Žalovaná v písemném vyjádření navrhla zamítnutí žaloby. Konstatovala, že pro OSVČ je, při splnění zákonem stanovených podmínek, povinná účast na důchodovém pojištění. OSVČ platí pojistné na důchodovém pojištění nebo zálohy na pojistné a doplatek tohoto pojistného, pojistné na nemocenské pojištění, je-li dobrovolná účast na nemocenské pojištění. Pojištěnec má nárok na starobní důchod, jestliže získal potřebnou dobu pojištění a dosáhl stanoveného věku. OSVČ je účast na pojištění za prvé vykonáváním hlavní samostatné výdělečné činnosti, za druhé vykonáváním vedlejší samostatné výdělečné činnosti, pokud její příjem z vedlejší samostatné výdělečné činnosti dosáhl v kalendářním roce aspoň rozhodné částky nebo přihlášením se k účasti na pojištění. Tvzení žalobkyně, že nepodala žádost o důchod a důchod nepobírala, neodpovídá skutečnosti. Žalobkyně si požádala o přiznání důchodu od 4. 2. 2014. K tomuto datu jí byl důchod doplacen, takže pobírá důchod od 4. 2. 2014. Její samostatná výdělečná činnost vykonávaná po tomto datu je vedlejší samostatnou výdělečnou činností podle § 9 odst. 6 písm. b) zákona o

důchodovém pojištění. Žalovaná citovala také ust. § 34 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, z něhož plyne, že aby se pojištěnci zvyšovala procesní výměra starobního důchodu podle § 34 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, nesmí pobírat starobní důchod. To ovšem není případ žalobkyně od 4. 2. 2014. Ta od tohoto dne pobírá důchod, a tak se jí od tohoto dne procentní výměra důchodu zvyšuje podle § 34 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění. Žalovaná dále citovala ust. § 34 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění a uzavřela, že vzhledem k tomu, že žalobkyni od 4. 2. 2014 náležela výplata starobního důchodu, vznikl jí od tohoto data nárok na zvýšení starobního důchodu podle § 34 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění, tedy o 0,4 % výpočtového základu za každých 360 kalendářních dnů výdělečné činnosti.

4. Krajský soud v souladu s ust. § 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen s. ř. s.), přezkoumal napadené rozhodnutí žalované v mezích žalobních bodů včetně zákonnosti správního řízení, které předcházelo jeho vydání dle skutkového a právního stavu k datu vydání napadeného rozhodnutí a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud přitom postupoval podle § 51 odst. 1 s. ř. s. a rozhodl bez nařízení jednání, neboť žalobkyně s tímto postupem výslovně souhlasila a žalovaná se na výzvu soudu dle citovaného zákonného ustanovení nevyjádřila a nesouhlas s projednáním věci bez nařízení jednání nevyjádřila.
5. Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně dne 19. 10. 2016 u okresní správy sociálního zabezpečení v Bruntále podala žádost o starobní důchod, přičemž v žádosti je výslovně uveden požadavek na datum přiznání důchodu od 4. 2. 2014 a stejně tak od data 4. 2. 2014 požádala o výplatu starobního důchodu. Žalobkyně rovněž uvedla, že od 4. 2. 2014, od něhož požaduje přiznání výplaty starobního důchodu, nebude vykonávat výdělečnou činnost a bude vykonávat samostatnou výdělečnou činnost. V době od 4. 2. 2014 do 29. 1. 2015 žalobkyně vykonávala hlavní samostatnou výdělečnou činnost. Protože žalobkyně v roce 2016 nedosáhla zákonem stanoveného příjmu z výkonu samostatné výdělečné činnosti a nepodala přihlášku k účasti osoby vykonávající vedlejší výdělečnou činnost na důchodové pojištění, a od 1. 1. 2016 tedy nebyla účastna důchodového pojištění, byly jí proto dne 10. 2. 2017 vráceny zaplacené zálohy na pojistné za kalendářní rok 2016. Rozhodnutím ČSSZ ze dne 25. 9. 2020, č. j. X byla zamítnuta žádost žalobkyně o zvýšení starobního důchodu pro nesplnění podmínek § 56 odst. 1 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění ve znění pozdějších předpisů. V uvedeném rozhodnutí ČSSZ kromě jiného uvedla, že žalobkyni byl starobní důchod přiznán od 4. 2. 2014. Rozhodným obdobím pro stanovení osobního vyměřovacího základu je proto období od 1. 1. 1986 do 31. 12. 2013. Dobu pojištění lze hodnotit do 3. 2. 2014. Z uvedených důvodů nelze pro výši starobního důchodu přiznaného od 4. 2. 2014 hodnotit dobu samostatné výdělečné činnosti od 4. 2. 2014 včetně vyměřovacích základů. Za dobu samostatné výdělečné činnosti od 4. 2. 2014 do 29. 1. 2015 byl zvýšen starobní důchod podle § 34 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění. Proti uvedenému rozhodnutí podala žalobkyně námitky, o nichž žalovaná rozhodla žalobou napadeným rozhodnutím.
6. Podle ust. § 9 odst. 6 písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, samostatná výdělečná činnost se považuje za vedlejší samostatnou činnost, pokud osoba samostatně výdělečně činná v kalendářním roce měla nárok na výplatu invalidního důchodu nebo jí byl přiznán starobní důchod.

7. Podle § 9 odst. 9 téhož zákona, samostatná výdělečná činnost se považuje za hlavní samostatnou výdělečnou činnost z období, ve kterém se podle odstavců 6. – 8. samostatná výdělečná činnost nepovažuje za vedlejší samostatnou výdělečnou činnost.
8. Podle § 10 odst. 1 citovaného zákona, osoba samostatně výdělečně činná je v kalendářním roce účast na pojištění po dobu, po kterou vykonávala hlavní samostatnou výdělečnou činnost.
9. Podle ust. § 34 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, výše procentní výměry starobního důchodu stanovená podle odst. 1 se zvyšuje pojištěnci, který splnil podmínky nároku na starobní důchod podle § 29 nebo § 29 odst. 3 písm. a) a po vzniku nároku na tento důchod vykonával výdělečnou činnost a nepobíral přitom starobní důchod ani invalidní důchod pro invaliditu 3. stupně, za každých 90 kalendářních dnů této výdělečné činnosti o 1,5 % výpočtového základu.
10. Podle ust. § 34 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění, výše procentní výměry starobního důvodu stanovená podle odst. 1 se na žádost zvyšuje pojištěnci, který splnil podmínky nároku na starobní důchod podle § 29 odst. 1 nebo § 29 odst. 3 písm. a) a po vzniku nároku na tento důchod vykonával výdělečnou činnost a pobíral přitom starobní důchod v plné výši, za každých 360 kalendářních dnů této výdělečné činnosti o 0,4 % výpočtového základu. Ustanovení odst. 2 věty třetí platí zde obdobně.
11. Krajský soud předně považuje za nedůvodnou žalobní námitku žalobkyně, že nepožádala o důchod od 4. 2. 2014 a že tedy důchod od té doby nepobírala. Uvedené tvrzení žalobkyně je v rozporu s výše citovaným obsahem správního spisu, konkrétně pak z žádosti žalobkyně o starobní důchod, z níž zcela jednoznačně plyne, že žalobkyně požádala o přiznání důchodu a jeho výplaty od 4. 2. 2014 a od tohoto data starobní důchod pobírá. Co se týká zvýšení procentní výměry starobního důchodu, žalovaná postupovala v souladu s § 34 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění, tedy o 0,4 % výpočtového základu za každých 360 kalendářních dnů výdělečné činnosti, neboť žalobkyně po vzniku nároku na starobní důchod vykonávala výdělečnou činnost, současně přitom pobírala i starobní důchod v plné výši. Žalovaná nemohla přistoupit ke zvýšení procentní výměry starobního důchodu podle § 34 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, tedy o 1,5 % výpočtového základu za každých 90 kalendářních dnů této výdělečné činnosti, neboť nebyly splněny podmínky uvedené v § 34 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, který dopadá na situaci, kdy pojištěnec po vzniku nároku na důchod vykonával výdělečnou činnost a nepobíral přitom starobní důchod ani invalidní důchod pro invaliditu 3. stupně. Krajský soud se zcela ztotožňuje se závěry žalované, jak jsou vyjádřeny v napadeném rozhodnutí, a proto dále v podrobnostech odkazuje na odůvodnění rozhodnutí žalované.
12. Na základě výše uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná a ve smyslu § 78 odst. 7 s. ř. s. ji zamítl.
13. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně ve věci úspěch neměla a žalované dle § 60 odst. 2 s. ř. s. náhrada nákladů řízení nenáleží.

Poučení:

[Zadejte text.]

Proti tomuto rozhodnutí **l z e** podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Brno, Moravské náměstí č. 6. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 31.5.2021

Mgr. Jarmila Úředníčková
samosoudkyně